EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2021 10 26
COM(2021) 669 final

2021/0349 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi pagal Vidužemio jūros aplinkos ir pakrančių zonos apsaugos konvenciją (Barselonos konvenciją), dėl sprendimo pagal Tarptautinės konvencijos dėl teršimo iš laivų prevencijos (MARPOL konvencijos) VI priedą visą Vidužemio jūrą nustatyti kaip sieros oksidų išmetimo kontrolės rajoną („MED SO_x ECA“) priėmimo

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO DALYKAS

Šis pasiūlymas susijęs su pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi 22-ajame Vidužemio jūros apsaugos nuo taršos konvencijos (toliau – Barselonos konvencija) ir jos protokolų susitariančiųjų šalių susitikime, dėl sprendimo 2022 metais Tarptautinės jūrų organizacijos (IMO) Jūrų aplinkos apsaugos komiteto septyniasdešimt aštuntajai (78-ajai) sesijai (toliau – MEPC 78) pateikti pasiūlymą visą Vidužemio jūrą nustatyti kaip sieros oksidų išmetimo kontrolės rajoną („Med SO_x ECA“) ir nustatyti susijusių įpareigojimų įsigaliojimo datą.

2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

2.1. Vidužemio jūros apsaugos nuo taršos konvencija

Barselonos konvencija ir jos septyni protokolai, priimti įgyvendinant Vidužemio jūros regiono veiksmų planą, sudaro pagrindinį regioninį teisiškai privalomą daugiašalį aplinkos srities susitarimą dėl Vidužemio jūros.

Barselonos konvencijos tikslas – užkirsti kelią taršai Vidužemio jūros regione, ją mažinti, kovoti su ja ir ją šalinti, taip pat stiprinti to regiono žmonių sveikatos ir jūrų aplinkos apsaugą siekiant prisidėti prie darnaus šio regiono vystymosi.

Europos Sąjunga yra Barselonos konvencijos (su pakeitimais) šalis[1].

2.2. Barselonos konvencijos ir jos protokolų susitariančiųjų šalių susitikimas

Barselonos konvencijos ir jos protokolų susitariančiųjų šalių susitikime dalyvauja ministrai ir vyresnieji pareigūnai, atstovaujantys visoms Barselonos konvencijos ir jos protokolų susitariančiosioms šalims. Susitariančiosios šalys susitiks 2021 m. gruodžio 7–10 d. Antalijoje (Turkija).

Pagal Barselonos konvencijos 25 straipsnį, Europos Sąjunga naudojasi savo teise balsuoti turėdama tiek balsų, kiek jos valstybių narių yra šios konvencijos ir vieno ar daugiau protokolų susitariančiosios šalys. Sąjunga nesinaudoja savo balsavimo teise, jei ta teise naudojasi jos valstybės narės, ir atvirkščiai.

Pagal Barselonos konvencijos ir jos protokolų susitariančiųjų šalių susitikimo darbo tvarkos taisyklių 43 taisyklę, jei Konvencijoje nenumatyta kitaip, protokolai ar finansiniai įgaliojimai, esminiai sprendimai, rekomendacijos ir rezoliucijos priimami dviejų trečdalių dalyvaujančių ir balsuojančių susitariančiųjų šalių balsų dauguma.

2.3. Barselonos konvencijos ir jos protokolų susitariančiųjų šalių 22-ajame susitikime numatomas priimti aktas

Pagal Barselonos konvencijos 6 straipsnį, susitariančiosios šalys imasi visų tarptautinę teisę atitinkančių priemonių, kad užkirstų kelią Vidužemio jūros regiono taršai, kurią sukelia iš laivų išmetami teršalai, ją sumažintų, kovotų su ja ir kiek įmanoma ją šalintų, taip pat užtikrintų veiksmingą šio tipo taršos kontrolės taisyklių, visuotinai pripažįstamų tarptautiniu lygmeniu, įgyvendinimą toje teritorijoje.

[1] OL L 322, 1999 12 14, p. 32–43.

Pagal Barselonos konvencijos 18 straipsnio 1 dalies vii punktą, tos konvencijos susitariančiųjų šalių susitikime gali būti svarstomi bet kokie Konvencijos ir jos protokolų tikslams pasiekti reikiami veiksmai bei jų imamasi.

Sieros oksidų išmetimo kontrolės rajono nustatymas atitiktų pirmiau minėtus tikslus, nes būtų nustatyti specialūs reikalavimai sumažinti Vidužemio jūros regione iš laivų išmetamų oro teršalų kiekį.

3. POZICIJA, KURIOS TURI BŪTI LAIKOMASI SĄJUNGOS VARDU

Būtinybė apsaugoti Vidužemio jūros biologinę įvairovę ir ekosistemas, be kita ko, nacionalinei jurisdikcijai nepriklausančiuose jūrų rajonuose, yra pripažinta ne kartą.

Iš laivų išmetami oro teršalai daro didelį neigiamą poveikį ne tik žmonių sveikatai, bet ir aplinkai. Vienas iš būdų spręsti iš laivų išmetamų teršalų problemą yra pagal Tarptautinės konvencijos dėl teršimo iš laivų prevencijos (MARPOL konvencijos) VI priedą nustatyti Vidužemio jūrą kaip sieros oksidų išmetimo kontrolės rajoną („Med SO_x ECA“), kuriame bus įgyvendinti specialūs reikalavimai mažinti iš laivų išmetamą teršalų kiekį.

Nustatyti Sąjungos poziciją yra būtina, nes numatomas pasiūlymas bus teisiškai privalomas. Atsižvelgiant į tai, kad pasiūlymas atitinka Sąjungos užmojį mažinti taršą ir gerinti aplinkos apsaugą, siūloma, kad Sąjunga numatomo akto priėmimui pritartų.

4. TEISINIS PAGRINDAS

4.1. Procedūrinis teisinis pagrindas

4.1.1. Principai

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 9 dalyje numatyti sprendimai, kuriais „nustatomos pozicijos, kurios Sąjungos vardu priimamos susitarimu įsteigtame organe, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus, išskyrus aktus, papildančius arba pakeičiančius susitarimo institucinę struktūrą“.

Sąvoka „teisinę galią turintys aktai“ apima aktus, turinčius teisinę galią pagal aptariamą organą reglamentuojančias tarptautinės teisės normas. Ji taip pat apima priemones, kurios nėra privalomos pagal tarptautinę teisę, tačiau „gali stipriai paveikti Sąjungos teisės akto leidėjo priimamų teisės aktų [...] turinį“[2].

4.1.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Barselonos konvencijos ir jos protokolų susitariančiųjų šalių susitikimas yra susitarimu, t. y. Barselonos konvencija, įsteigtas organas.

Pagal numatomą aktą 2022 metais IMO MEPC 78 bus pateiktas pasiūlymas Vidužemio jūrą nustatyti kaip sieros oksidų išmetimo kontrolės rajoną („Med SO_x ECA“). Todėl priimtas aktas turės teisinę galią.

Numatomu aktu Barselonos konvencijos ir jos protokolų institucinė struktūra nepapildoma ir nekeičiama.

Todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis.

[2] 2014 m. spalio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Vokietija prieš Tarybą*, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 punktai.

4.2. Materialinis teisinis pagrindas

4.2.1. Principai

Sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį materialinis teisinis pagrindas pirmiausia priklauso nuo numatomo akto, dėl kurio Sąjungos vardu nustatoma pozicija, tikslo ir turinio. Jeigu numatomu aktu siekiama dviejų tikslų arba jį sudaro dvi dalys ir jeigu vieną iš tų tikslų ar dalių galima laikyti pagrindiniu tikslu arba pagrindine dalimi, o kita dalis ar kiti tikslai yra tik papildomi, sprendimas pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį turi būti grindžiamas tik vienu materialiniu teisiniu pagrindu – tuo, kurio reikalauja pagrindinis ar svarbesnis tikslas arba dalis.

4.2.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Pagrindinis numatomo akto tikslas ir turinys yra susiję su aplinkos apsauga.

Todėl siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas yra SESV 192 straipsnio 1 dalis.

4.3. Išvada

Siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti SESV 192 straipsnio 1 dalis kartu su SESV 218 straipsnio 9 dalimi.

2021/0349 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi pagal Vidužemio jūros aplinkos ir pakrančių zonos apsaugos konvenciją (Barselonos konvenciją), dėl sprendimo pagal Tarptautinės konvencijos dėl teršimo iš laivų prevencijos (MARPOL konvencijos) VI priedą visą Vidužemio jūrą nustatyti kaip sieros oksidų išmetimo kontrolės rajoną („MED SO_x ECA“) priėmimo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 192 straipsnio 1 dalį kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) Tarybos sprendimu 1999/802/EB[3] Sąjunga sudarė iš dalies pakeistą Vidužemio jūros aplinkos ir pakrančių zonos apsaugos konvenciją (Barselonos konvenciją) ir ji įsigaliojo 2004 m. liepos 9 d.;

(2) pagal Barselonos konvencijos 18 straipsnio 1 dalies vii punktą, Barselonos konvencijos susitariančiųjų šalių susitikimas gali svarstyti bet kokius Konvencijos ir jos protokolų tikslams pasiekti reikiamus veiksmus ir jų imtis. Pagal to susitariančiųjų šalių susitikimo darbo tvarkos taisyklių 43 taisyklę, jei Konvencijoje nenumatyta kitaip, protokolai ar finansiniai įgaliojimai ir esminiai sprendimai priimami dviejų trečdalių dalyvaujančių ir balsuojančių susitariančiųjų šalių balsų dauguma;

(3) numatoma, kad 2021 m. gruodžio 7–10 d. vyksiančiame 22-ajame susitikime Barselonos konvencijos ir jos protokolų susitariančiosios šalys priims sprendimą 2022 metais pateikti pasiūlymą Tarptautinės jūrų organizacijos (IMO) Jūrų aplinkos apsaugos komiteto septyniasdešimt aštuntajai (78-ajai) sesijai (toliau – MEPC 78). Šis pasiūlymas – visą Vidužemio jūrą nustatyti kaip sieros oksidų išmetimo kontrolės rajoną („Med SO_x ECA“) ir nustatyti, nuo kada tai įsigalioja;

(4) būtina nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Barselonos konvencijos ir jos protokolų susitariančiųjų šalių susitikime, nes numatomu sprendimu organizacijos, kurios šalis yra Sąjunga, vardu bus pateiktas pasiūlymas IMO MEPC 78 visą Vidužemio jūrą nustatyti kaip sieros oksidų išmetimo kontrolės rajoną („MED SO_x ECA“), todėl priimtas aktas turės teisinę galią;

(5) numatomu sprendimu bus atnaujinti su Vidužemio jūros apsauga susiję reikalavimai ir tai atitinka Sąjungos užmojį mažinti jūros aplinkos taršą ir apsaugoti žmonių sveikatą, todėl siūloma, kad Sąjunga šio sprendimo priėmimui pritartų,

[3] OL L 322, 1999 12 14, p. 32–43.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pozicija, kurios turi būti laikomasi Sąjungos vardu 22-ajame Barselonos konvencijos ir jos protokolų susitariančiųjų šalių susitikime, yra pritarti sprendimo Tarptautinės jūrų organizacijos (IMO) Jūrų aplinkos apsaugos komiteto septyniasdešimt aštuntajai (78-ajai) sesijai (MEPC 78) pateikti pasiūlymą visą Viduržemio jūrą nustatyti kaip sieros oksidų išmetimo kontrolės rajoną („Med SO_x ECA“) ir nustatyti, nuo kada tai įsigalioja, priėmimui.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Komisijai.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas